

КАКВИ СА МОИТЕ СПОСОБНОСТИ?!?

В таблицата по-долу е даден списък на различните способности на човека и примерни дейности, за извършването на които е необходимо високо ниво на съответните способности. Тя дава относително вярна представа какви са основните ти способности и възможности срещу тях. Срещу всяка дейност с „X“ отбележи отговора, който се отнася за теб.

Представи си, че трябва да извършиш описаните по-долу дейности	Как ще се справиш?				Примерни професии, за извършването на които е необходимо да имаш високо ниво на тези способности
	Много по-зле от моите връстници	Горе- долу като другите	Бих могъл много добре, ако се занимавам повече	Много по-добре от повечето мои връстници	
	1	2	3	4	
ЕЗИКОВИ СПОСОБНОСТИ					
Да напишеш съчинение, разказ или проект	☐	☐	☐	☐	писател, редактор, преводач, журналист, учител по български или чужд език, коментатор
Да разкажеш нещо с твои думи или да дебатираш	☐	☐	☐	☐	
ЛОГИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ					
Да решиш математическа или логическа задача	☐	☐	☐	☐	математик, физик, химик, програмист, статистик, счетоводител, финансист
Да изчислиш бързо колко ти струват покупките	☐	☐	☐	☐	
ПРОСТРАНСТВЕНИ СПОСОБНОСТИ					
Да направиш рисунка или чертеж на 3-D фигура	☐	☐	☐	☐	дизайнер, художник-аниматор, скулптор, картограф, машинист, шофьор, кранист, навигатор
Да се ориентираш по непознат маршрут	☐	☐	☐	☐	
МУЗИКАЛНИ СПОСОБНОСТИ					

Да изпееш или изспириш музикално произведение	☐	☐	☐	☐	композитор, певец, музикант, диригент, тонрежисьор, музикален педагог или критик
Да запомниш и възпроизведеш точно мелодия	☐	☐	☐	☐	
ФИЗИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ					
Да участваш в спортно състезание	☐	☐	☐	☐	спортист, акробат, танцьор, хореограф, спасител, войник, физически работник
Да научиш и възпроизведеш нов танц или игра	☐	☐	☐	☐	
СПОСОБНОСТИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРЕЦИЗНИ ДЕЙНОСТИ					
Да изработиш ръчно нещо точно и качествено	☐	☐	☐	☐	художник, хирург, зъболекар, часовникар, реставратор, шивач, гримьор, заварчик
Да направиш ръчно нещо изящно и красиво	☐	☐	☐	☐	
ЛИЧНОСТНИ СПОСОБНОСТИ (ЕМОЦИОНАЛНА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ)					
Да убедиш другите да направят каквото ти искаш	☐	☐	☐	☐	психолог, социален работник, детски учител, мениджър, търговец, актьор, консултант
Да успокоиш разстроен човек	☐	☐	☐	☐	
<p>КЛЮЧ: Ако имаш преобладаващи отговори в колона 4 - това са твоите най-силни страни. Ако имаш преобладаващи отговори в колона 3 - значи имаш потенциал, който все още не си развил. Ако избереш професии, за изпълнението на които са необходими способности, които си оценил с 3 и 4, ще се справяш най-добре, защото това са твоите преобладаващи способности и няма да ти бъде трудно да изпълняваш поставените задачи. Ако имаш отговори в колона 2, ще бъдеш на средно ниво. Знаем, че имаш способности, които са за колона 3 и 4 – не сме се сетили за тях, но ти можеш да ги потърсиш и развиеш. Иначе, ако избереш работа, за която способностите ти са на средно ниво – ти ще знаеш дали си щастлив работейки я☺ Ако имаш оценки от колона 1, не значи, че не можеш нищо. И ние, както повечето други хора, търсим нещо средно и типично. Това не значи, че ти не си уникален/а. Все пак, това е само един възможен тест. Разговорът и работата с кариерния консултант ще открият това, което не можем да открием тук. Продължавай да търсиш – и ще намериш, със сигурност.</p>					

Трябва да имате предвид, че при работата по която и да е професия се използват повече от една способности – иначе отдавна машините да са ни заменили. Така че, важно е балансът на способностите, които имаме, да съвпада значително с баланса от способности, които се изискват за професията, която харесваме и искаме да работим.

ПРИМЕРИ:

В работата на архитекта са необходими освен пространствени, също логико-математически способности и умения за извършване на прецизни дейности. Ако пише книги или води телевизионно предаване за архитектура, тогава ще са му необходими и езикови способности. А ако преподава в университета, освен всички изброени дотук способности, ще са му необходими и личностни способности.

Добрият DJ има нужда не само от музикални, но също от личностни способности (за да усеща настроението на публиката и да знае как да ѝ влияе емоционално), пространствени способности (за да може да работи с техника) и езикови способности (за да говори на публиката).

В работата на мениджъра са необходими много добри логико-математически способности (тези способности са необходими във всяка по-сложна дейност), а също така личностни способности (за да може да ръководи и мотивира своите подчинени и да взаимодейства с партньорите си).

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО:

Проучи, помисли и посочи професии, в които можеш да използваш способностите си, за които имаш отметки в колони 3 и 4! Искаш ли да работиш някоя от тях?

ВАЖНО Е ДА ЗНАЕШ!

В някои професии има по-строги изисквания за качествата на зрението, слуха, вниманието, възприятията, бързината на реакциите, здравословното състояние. Това са професии, при които от действията на изпълняващия ги зависи здравето и живота на повече хора (шофьор, машинист, летец и др.)

Ако не си съвсем наясно какви способности притежаваш или искаш и специалист да оцени твоя потенциал, можеш да се обърнеш към консултант по професионално ориентиране или към психолог. Тези специалисти, с помощта на тестове и други методи за изследване, могат да направят диагностика на твоите професионално значими качества.

Оценките ти в училище също могат да бъдат показател за твоите способности. Но ако оценките ти не са високи, това още не значи, че нямаш способности, а че нямаш знания и умения. Възможно е да имаш способности, които още не си развил. Трябва да имаш предвид обаче, че при кандидатстване за обучение в гимназия или университет се изискват определени знания, а не се измерват възможните способности. При кандидатстване за работа също се изискват знания и умения.

Можеш да научиш повече за това какви способности имаш като извършваш различни дейности - в училище, в извънкласни мероприятия, на ученически стаж, като работиш почасово или през ваканцията срещу заплащане или като доброволец.